

september 2014

De Fatimakkerk en haar kunstschaten

Enkele feiten en data

Vlak na de Tweede Wereldoorlog werd in het Molenveld westelijk van de binnenstad van Weert een nieuwe parochie gesticht. Toegewijd aan het Onbevlekt Hart van Maria heette het in de volksmond al gauw Fatimaparochie. Bouwpastoor was Frans Ehlen. De Weerter architect Pierre Weegels leverde met het ontwerp voor deze moderne kerk een waar meesterwerk af. Aannemer Thieu Gijbels voerde de bouw ervan in een recordtijd uit.

Op 25 maart 1955 vond de inzegening plaats van de kerk die meer dan 50 jaar als parochiekerk dienst heeft gedaan. Na 2000 liep het kerkbezoek sterk terug. Op 24 september 2011 vond de laatste eucharistieviering plaats en werd de kerk aan de eredienst onttrokken.

In juni 2014 ging het gebouw over in handen van de familie Hendrix. Op 14 september 2014 tijdens de Open Monumentendag is het Fatima Huis officieel geopend. In deze flyer blijven we het woord 'kerk' voor dit gebouw gebruiken.

De buitenkant

Aan de Coenraad Abelsstraat bevindt zich de hoofdingang van het gebouw onder een fraaie luifel. Daarboven het grote westraam opgebouwd uit negen smalle boogramen. De achtergevel is vanaf het imposante plein goed te bekijken. Drie kleine raampjes verraden zowel links als rechts een kapel. In de zijgevel van het kerkship bevinden zich vijf hoge boogramen en drie ronde vensters. De noklijn van het zadeldak loopt af in de richting van het koor. Bovenop het cirkelvormige priesterkoor bevindt zich een opbouw met ramen waardoor het licht rechtstreeks op het ondergelegen altaar valt. Hier bovenop staat een ronde klokkentoren met daarin drie klokken. Als bekroning is een bol op de toren geplaatst met daarop het kruis.

Het gebouwtje aan de zuidzijde van de kerk is de sacristie met daar weer achter de pastorie.

Interieur

Het kerkship-het gedeelte waar de banken staan en de gelovigen zitten - is een waaivormige ruimte met overal direct zicht op het altaar. Er is plaats voor 800 parochianen. Links en rechts van het schip bevinden zich twee lagere processiegangen die naar het priesterkoor leiden. Het plafond van het schip bestaat uit troggewelven die naar voren toe kleiner worden. Deze ruimtelijke effecten richten het oog steeds opnieuw naar het altaar. Het altaar is midden op het verhoogde koor geplaatst en wordt van bovenaf aangelicht. De communiebanken vormen de afscheiding van kerkship en priesterkoor.

Achter in de kerk boven de ingang bevindt zich de zangtribune voor koor en orgel. Aan de zuidkant is de Mariakapel te vinden die weer in gebruik is genomen. Aan de noordzijde van de achtergevel ligt de oude doopkapel met een lager liggende vloer. Beide kapellen zijn van buitenaf rechtstreeks te bereiken. Onder het priesterkoor bevindt zich een even grote ronde crypte. Ook hier staat het altaar in het midden van de ruimte. In de uitbouw aan de oostkant is nog een altaar geplaatst.

De kunstschaten

De kerk is binnen 'gezegend' met een aantal kunstwerken van grote kwaliteit. Zij passen zeer goed bij het gebouw.

1. Westraam boven zangtribune

In 1956 beeldde Charles Eijck hierin het zonnewonder van Fatima uit. Op 13 oktober 1917 aanschouwen 70.000 mensen daar hoe de zon langs de hemel tolde. Zeker met de avondzon op dit raam is dat heel realistisch waarneembaar. Maria verscheen in Fatima zes keer aan drie herderskinderen: Lucia, Francisco en Jacinta. In het raam zijn diverse taferelen te zien uit de verschijningen. De drie kinderen staan enkele malen afgebeeld o.a. rechts beneden. Links staat de H.Familie met daaronder de eikenboom waarboven Maria steeds verscheen.

2. Glas-in-loodramen kerkschip en koor

Deze zeer kleurrijke ramen zijn gemaakt door Hugo Brouwer en geplaatst in 1959. Het speciale Danziger glas zorgt ervoor dat de kleurenpracht op een heel bijzondere manier de kerk binnestroomt zeker wanneer de zon schijnt. Dat is nu weer heel goed waarneembaar omdat de bomen aan de zuidkant van de kerk gerooid zijn.

Het zijn de eerste volledig abstracte ramen in Nederland; een topwerk van Hugo Brouwer.

3. Mozaïek

Het grote mozaïek bedekt de volledige wand van het ronde priesterkoor. Het is immens van afmeting: ruim 8 m hoog en 31 m breed, tezamen 300.000 marmersteentjes in zachte pastelkleuren. Dit is het magnum opus van Hugo Brouwer. Hij werkte er drie jaar aan vanuit zijn atelier in Nuënen. Goed zichtbaar is de horizontale golfbeweging: de levenszee met mensenvissen erin. De afzonderlijke Bijbelse taferelen staan uitgebeeld in verticale banen. Van dichtbij is ook de opbouw zichtbaar. In het atelier werden 'matjes' steentjes gelegd van 50 bij 60 cm daarna bedekt met jute. Die werden rechtstreeks in de mortel tegen de wand gedrukt. Langzaam is zo het enorme mozaïek ontstaan. In het midden is het beeld rustig gehouden: het kruis geplant in de wereldbol. Verder naar links en rechts gaan worden de beelden heftiger met aan de uiterste randen bovenin de monsters die het kwaad en de dood verbeelden. Heel aansprekend is links de boot met daarin drie figuren krachtig beschenen door de zon maar ook van onder en boven belaagd. Een hangt al overboord: verloren; een ander angstig vastgeklemd aan de mast. Maar de stuurman houdt vastberaden koers: gericht op de Christusfiguur ernaast afgebeeld; hem zal niets overkomen. Rechts de ark van Noach: de kerkgemeenschap vertegenwoordigend. Daarnaast de opgang naar de Koning die alfa en omega is: begin en einde. Rechts daarvan de bestrijding van de dood met het zwaard.

4. Overige kunst

Achter in de kerk bevinden zich enkele kunstwerken van de Limburger Cor van Geleuken: kleine miniatuurtjes zijn de 4 keramische wijwaterbakken, bij elke ingang deur een. Een schilderij van het Onbevlekt Hart van Maria en 4 dubbel uitgestoken panelen in de buitendeuren van de hoofdingang. Het schilderwerk in drie panelen bij de Mariakapel is van Gard van Wegberg.

Gebouw en kunstwerken vormen een gaaf geheel van hoge kunsthistorische waarde dat landelijke uitstraling verdient. Het gebouw heeft de gemeentelijke monumentenstatus.